

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 6C/294/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712221358
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenko Švárný
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2014:7712221358.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudcom JUDr. Zdenkom Švárnym, v právnej veci žalobcu A. A., F.. XX.X.XXXX, T. S. XX, proti žalovaným X.) O. A., T. S. XX, X.) O.. P. U., T. S. XX, X.) D. K., T. S. XXX, X.) S. P., T. S. XXX, X.) W. T., T. S. X, X.) Q. T., S. XX, X.) L. A., T. S. XX, všetci zastúpení Advokátskou kanceláriou Peter Dittrich s.r.o., so sídlom Mudroňova 29, Košice, v konaní o určenie, že navrhovateľ je starostom obce, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

O trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobou došlou tunajšiemu súdu dňa 31.12.2012 sa žalobca domáhal, aby súd určil, že A. A., F.. XX.X.XXXX, Q. T. S. XX, PSČ XXX XX je starostom obce S., IČO : XXXXXXXX, S. Č.. XX, PSČ XXX XX a žiadal, aby odporcovia boli zaviazaní zaplatiť trovy konania a to na tom základe, že žalobca vykonával funkciu starostu obce S. z ktorej bol na základe výsledkov miestneho referenda o odvolaní starostu uskutočneného dňa 24.11.2012 odvolaný, pričom poukázal na to, že mieste referendum o jeho odvolaní bolo ničotné a nemôže mať žiadne právne dôsledky a preto je naďalej starostom obce S.. Uviedol, že obecné zastupiteľstvo S. uznesením zo dňa 21.9.2012 č. 1 a zo dňa 7.11.2012 č. 6/ B podľa § 13 ods. 3 písm. 2) zák. č. 369/1999 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov vyhlásilo referendum o jeho odvolaní z funkcie starostu obce S. na zasadnutí, ktoré nebolo zasadnutím obecného zastupiteľstva S. v zmysle uvedeného zákona, ktoré robia ničotnými a nemožno s nimi spájať predpoklad správnosti. Tieto nie sú spôsobilé vyvolať právne účinky, nemožno tieto rušiť, meniť, odvolať či konvalidovať. Podaním došlým tunajšiemu súdu dňa 2.12.2013 rozšíril žalobu o preskúmanie spôsobu vykonania vyhlásenia a uskutočnenia referenda o odvolaní starostu obce S. konaného dňa 24.11.2012 v obci S. a či takto vykonané referendum vyvoláva právne účinky zániku mandátu starostu v zmysle ust. § 13 ods. 1 písm.f/ zákona o obecnom zriadení, ktoré sa javí rozhodujúcim pre samotné konanie vo veci návrhu zo dňa 18.12.2012 o určenie, že navrhovateľ je starostom obce podľa § 95 OSP.

Z výsledkov vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav :

Z uznesenia č. 5 zo dňa 7.11.2012 súd zistil, že obecné zastupiteľstvo v Ruskej prerokovalo návrh poslancov na vyhlásenie miestneho referenda o odvolaní starostu obce S. A. A. podľa § 13a ods. 3 písm. a/ bod 2/ zák. č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov z dôvodu hrubého a opakovaného zanedbávania povinností starostu a hrubého a opakovaného porušovania zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov.

Z uznesenia č. 6 obecného zastupiteľstva v S. súd zistil, že vyhlásilo a schválilo dátum konania miestneho referenda o odvolaní starostu obce S. A. A. na 24.11.2012 od 7.00 hod. do 22.00 hod.. schválilo otázku, ktorá bude položená voličom pri miestnom referende „Ste za odvolanie A. A. z funkcie starostu obce S.?“ a schválilo spôsob úpravy hlasovacieho lístka tak, že pri otázke sa vytlačia dve odpovede očíslované 1.áno, 2.nie. Oprávnený volič obce S. na hlasovacom lístku zakrúžkuje číslo jeho odpovede tak, že ak na otázku odpovedá áno, zakrúžkuje číslo 1, ak na otázku odpovedá nie, zakrúžkuje č. 2.

Z upozornenia prokurátora zo dňa 22.11.2012 súd zistil, že na základe podnetu A. A. bola preskúmaná zákonnosť postupu a uznesení obecného zastupiteľstva obce S. prijatých na zasadaní obecného zastupiteľstva dňa 7.11.2012, kde prokurátor navrhol, aby boli prijaté tieto opatrenia

1. prejednať upozornenie na zasadaní obecného zastupiteľstva
2. prijať opatrenia na odstránenie nedostatkov v procese zvolávania zasadania zastupiteľstva a pri prijímaní nariadení
3. prijať opatrenia, aby sa v budúcnosti nedostatky pri vyhlásení miestneho referenda neopakovali.

Záverom boli poučení, že podľa § 29 ods. 2 zák. č. 153/2001 o prokuratúre v znení neskorších predpisov sú povinní prejednať do 30 dní od jeho doručenia upozornenie a v tej istej lehote informovať prokuratúru o prijatých opatreniach.

Z vyhlásenia výsledkov miestneho referenda súd zistil, že referenda konaného dňa 24.11.2012 sa zúčastnilo 57,11% voličov. Celkový počet odovzdaných hlasovacích lístkov bol 273, počet platných hlasovacích lístkov 272. Platné hlasovacie lístky z výsledkom áno v počte 255, platné hlasovacie lístky s výsledkom nie v počte 17.

Obecné zastupiteľstvo obce S. vyhlásilo miestne referendum na odvolanie starostu obce S. za platné a vyhlásením výsledkov miestneho referenda podľa § 13a ods. 1, písm. f/ zák. č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov mandát starostu zaniká.

Z vyjadrenia žalovaných (čl. 65 - 69) súd zistil, že žiadajú žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť, pretože aj keď sa žalobca domáha určovacou žalobou určenia, či tu právny vzťah je, podľa ich názoru predmetné konanie je nevyhnutné subsumovať pod Piatu časť a siedmu hlavu OSP, kde je príslušným súdom na rozhodovanie krajský súd. Teda z dôvodu vecnej nepríslušnosti okresného súdu rozhodnúť o prejednávanej veci navrhli návrh na začatie konania zamietnuť. Rovnako podľa ich názoru návrh na začatie konania je zmätočný, nakoľko odporcovia tak, ako sú uvedení v návrhu na začatie konania nemôžu zabezpečiť výkon rozhodnutia ako je uvedený v petite návrhu a to ak by súd z akéhokoľvek dôvodu vyhovel podanému návrhu, pretože návrh na začatie konania musí byť jasný a pre prípad jeho úspechu v ňom musí byť uvedený petit čoho sa domáha tak, aby bol rozsudok vykonateľný. Ďalej uviedli, že pasívne vecne legitimovanou osobou pre úspech v tomto konaní nemôže byť poslanec obecného zastupiteľstva, nakoľko tento nemôže byť nositeľom hmotno-právnej povinnosti, ktorá by pre neho vyplývala z vyneseného rozsudku v súlade s návrhom na začatie konania a rovnako z toho dôvodu na základe nevykonateľnosti potenciálneho rozsudku navrhli návrh na začatie konania zamietnuť. Uviedli, že platnosť výsledkov miestneho referenda, zákonnosť uskutočnenia miestneho referenda ako aj platnosť a zákonnosť všetkých relevantných uznesení, prijatých obecným zastupiteľstvom boli na základe upozornenia prokurátora a v súlade so zákonom prerokované obecným zastupiteľstvom obce S. s tým, že obecné zastupiteľstvo si nie je vedomé porušenia akéhokoľvek právneho predpisu pri zvolávaní zasadnutia obecného zastupiteľstva, jeho vedení a prijímaní uznesení ako aj pri vyhlásení miestneho referenda o odvolaní starostu a jeho uskutočnení. Z toho vyplýva, že uznesenia, rozhodnutia a všeobecné záväzné nariadenia obce sú platné do času, kedy príslušný orgán a to príslušný krajský súd SR nerozhodne o ich nezákonnosti a teda neplatnosti (§250 ZF ods. 3 OSP). Uviedli, že procesne oprávneným na podanie návrhu na preskúmanie zákonnosti uznesenia obecného zastupiteľstva je výlučne prokurátor, ktorého protestu sa nevyhovelo zrušením napadnutých uznesení obecného zastupiteľstva, pričom prokurátor nie je oprávnený rozhodovať o platnosti alebo neplatnosti akéhokoľvek uznesenia alebo rozhodnutia obecného zastupiteľstva. S ohľadom na výsledky miestneho referenda o odvolaní starostu, platné a účinné a to do času, kedy príslušný súd v mene SR na základe návrhu aktívne legitimovanej osoby a za splnenia podmienky naliehavosti právneho záujmu nevyhlási neplatnosť výsledkov uskutočneného referenda.

Z vyjadrenia žalovaných zo dňa 4.7.2013 na čl. 81 -82 súd zistil, že namietajú pasívnu legitímáciu tak, ako sú označení v návrhu, pretože v zákone o obecnom zriadení nie je upravená právna subjektivita obecného zastupiteľstva t.z., že obecné zastupiteľstvo nemôže vystupovať ako účastník právnych vzťahov a poslanec obecného zastupiteľstva je výlučne fyzickou osobou, a ako poslanec nie je zodpovedný za rozhodnutia obecného zastupiteľstva. Poslanec obecného zastupiteľstva ako odporca v konaní o určenie, že navrhovateľ je starostom obce nemôže byť pasívne legitimovanou osobou, pretože to nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu a odporcovia tak, ako sú uvedení v návrhu na začatie konania nemôžu zabezpečiť výkon rozhodnutia tak, ako je uvedený v petite návrhu. Podľa ich názoru v predmetnom konaní by mohla byť pasívne legitimovanou iná osoba, avšak nie fyzická, vykonávajúca funkciu poslanca obecného zastupiteľstva, čo by však napriek tomu nevylučovalo zrejmu bezúspešnosť podaného návrhu.

Právny zástupca žalovaných uviedol, že sa pridriavajú svojich písomných vyjadrení zo dňa 10.5. a 4.7.. Majú za to, že okresný súd nie je oprávnený rozhodovať o uvedenej veci, pretože rozhodovať o tejto veci by mal krajský súd v zmysle Siedmej hlavy OSP, nakoľko sa jedná o rozhodnutie orgánu verejnej správy. Ďalej majú za to, že odporcovia tak, tak ako sú uvedení, nemôžu byť pasívne legitimovaní a teda neprislúcha im pasívna legitímácia v tomto spore, pretože sú žalovaní ako poslanci obecného zastupiteľstva, pričom obecné zastupiteľstvo nemá právnu legitímáciu a takisto poslanci nemôžu byť braní na zodpovednosť za kolektívne rozhodovanie kolektívneho orgánu. Takisto majú za to, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Aktívne legitimovaným za splnenia určitých okolností by mohol byť prokurátor. Z uvedených dôvodov navrhli žalobu zamietnuť a priznať im trovy konania.

Na pojednávanie súdu dňa 25.3.2014 sa žalobca nedostavil, predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené dňa 25.2.2013, pričom svoju neúčasť ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 24.3.2014 o 11.10 hod. s tým, že žiadal odročiť pojednávanie z dôvodu, že ide o vec časovo a právne náročnú a doposiaľ sa mu nepodarilo nájsť právneho zástupcu, ktorý by ho vo veci zastupoval a uviedol, že o vypovedaní plnomocenstva JUDr. Szabóom sa dozvedel len pred týždňom a vzhľadom na predmet konania sa nevie zastúpiť sám.

Podľa § 101 ods. 2 OSP, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie a ani nepožiada z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka. Prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

V zmysle nálezu Ústavného súdu SR, nadbytočným extenzívnym výkladom ust. § 101 ods. 2 OSP sa neodôvodnene rozširujú práva jedného účastníka a uberá sa na právach druhému účastníkovi, ktorému je takto odopierané právo na spravodlivý súdny proces bez prieťahov. Ak je totiž v zmysle § 101 ods. 2 rozširujúcim výkladom zo strany súdu tvrdené, že bola odňatá účastníkovi možnosť konať pred súdom poskytujú mu tak nad rámec zákonného znenia ďalšie možnosti a oprávnenia, odpierané potom druhému účastníkovi právo na ukončenie sporu bez prieťahov. V súvislosti s tým dáva súd do pozornosti chronológiu priebehu konania a pojednávania vo veci. Žaloba bola doručená tunajšiemu súdu dňa 31.12.2012. Dňa 7.1.2013 bol súdu doručený návrh na vydanie predbežného opatrenia, pričom Okresný súd v Michalovciach uznesením zo dňa 5.2.2013 č.k. 6C 294/2012-37 návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Proti tomuto podal odvolanie žalobca, pričom Krajský súd v Košiciach uznesením 11Co 113/2013-49 zo dňa 2.4.2013 uznesenie okresného súdu potvrdil. Dňa 4.9.2013 pojednávanie vo veci, ktorého sa žalobca nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil mailom zo dňa 3.9.2013 prostredníctvom právneho zástupcu JUDr. Dušana Szabóa s tým, že v čase pojednávania sa bude zdržiavať v zahraničí a nesúhlasí s tým, aby sa pojednávalo bez jeho prítomnosti. Táto skutočnosť bola daná na vedomie aj právnenému zástupcovi žalovaných a krátkou cestou bol zrušený termín pojednávania. Dňa 26.9.2013 podal žalobca námietku zaujatosti sudcu a žiadal, aby o námietke rozhodol súd II.stupňa. Z podania právneho zástupcu žalobcu zo dňa 30.9.2013 súd zistil, že oznamuje, že skončil zastupovanie navrhovateľa A. A.Š.. Po odchode do dôchodku Mgr. Bodnárkovej spis bol pridelený do senátu JUDr. Švárného, ktorý vo veci vytyčil termín pojednávania na deň 25.3.2014 o 9.30 hod., č.d. 1. Tohto sa žalobca nezúčastnil.

Vychádzajúc z vyššie citovaného ust. § 101 ods. 2 OSP, a z uvedeného názoru vysloveného v náleze Ústavného súdu SR, súd bral na zreteľ najmä rovnosť procesných práv účastníkov sporu a prihliadal na to, že žalovaná strana prejavovala záujem o ukončenie konania bez prieťahov, táto bola aktívna.

Vyjadřila sa k návrhu, žiadala žalobu zamietnuť. Žalobca sa na pojednávanie súdu 2x nedostavil, pričom druhé ospravedlnenie prišlo deň pred pojednávaním s tým, že o skutočnosti, že sa dozvedel, že JUDr. Szabó ho už nezastupuje sa dozvedel len pred týždňom, súd nebral túto skutočnosť do úvahy, pretože z oznámenia právneho zástupcu žalobcu zo dňa 30.9.2013 je zrejmé, že tento vypovedal žalobcovi už vtedy plnú moc, teda nie je pravdou, že by sa o tejto skutočnosti žalobca dozvedel týždeň pred pojednávaním. Súd poukazuje aj na dostupnú judikatúru (napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 26Cdo 3443/2010 zo dňa 13.1.2011, rozsudky Najvyššieho súdu SR 3Cdo 96/03, 2Cdo 6/03, rozsudok Krajského súdu Košice sp.zn. Co 204/2010 a iné) bol toho názoru, že na strane navrhovateľa nie je ospravedlnený dôvod, pre ktorý by bolo možné vyhovieť jeho žiadosti o odročenie pojednávania konaného dňa 25.3.2014 v zmysle cit. § 101 ods. 2 OSP. Z toho dôvodu súd v zmysle § 101 ods. 2 OSP vec prejednal na pojednávaní dňa 25.3.2014 v neprítomnosti navrhovateľa, prihliadajúc na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

V danom prípade predmetom konania je určovacia žaloba v zmysle ust. § 80 písm. c/ OSP o tom, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení, že je naďalej starostom obce Ruská.

Základnou podmienkou dôvodnosti a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c/ OSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Rozumie sa tým právny záujem navrhovateľa. Právny záujem navrhovateľa musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný t.j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre navrhovateľa to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektmi : odporcom je popieraná existencia (neexistencia) práva, či právneho pomeru navrhovateľa, teda je tu stav, že právo resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný (existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi účastníkmi); jestvuje ohrozenie práva či právneho vzťahu resp. stav neistoty právneho postavenia navrhovateľa, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom; jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu. O naliehavý právny záujem môže zásadne ísť len vtedy, ak by bez súdom vysloveného určenia, že právny vzťah alebo právo existuje, bolo buď ohrozené právo žalobcu alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým. To znamená, že u žalobcu musí ísť buď o právny vzťah už existujúci alebo o takú procesnú prípadne hmotno-právnu situáciu, v ktorej by objektívne už v existujúcom právnom vzťahu mohol byť ohrozený, prípadne pre svoje neisté postavenie by mohol byť vystavený konkrétnej ujme.

Súd na základe vykonaného dokazovania a to predložených listinných dokladov dospel k záveru, že návrh žalobcu je nedôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol. Žalobca v konaní nepreukázal naliehavý právny záujem na určení, že je starostom obce, pretože aj po prípadnom rozhodnutí by nedošlo ku zmene existujúceho stavu, nakoľko po vykonaní referenda boli vyhlásené voľby nového starostu a v súčasnej dobe starostom obce je už iná fyzická osoba a z uvedených dôvodov žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Súd žalobu zamietol aj z toho dôvodu, že v danom prípade žalovaní tak, ako sú uvedení v návrhu nie sú pasívne legitimovanými, nakoľko ide o fyzické osoby a aj v prípade úspechu v konaní by títo nemohli zabezpečiť výkon rozhodnutia, nakoľko v danom prípade žalovanou mala byť právnická osoba a to obec. Aj z uvedených dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 151 ods. 3 OSP a to tak, že o trovách bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť podľa § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O. s. p. len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.